

โอกาสและอุปสรรคของผู้ให้บริการจัดเก็บและคลังสินค้าของ ไทยที่มีต่อการเปิดเสรีการค้าบริการด้านโลจิสติกส์สาขา การจัดเก็บและคลังสินค้า

ทวิศักดิ์ เทพพิทักษ์¹

Opportunity or Barrier of Thai Service Providers for Opening Services Liberalisation in Storage and Warehouse Sector

Abstract

Nowadays, global logistics service industry is increasingly playing an important role to international trade and investment. Effective logistics system reduces total costs and also improves service level that products can sell with competitive prices in global market. To prepare and facilitate Thai storage and warehousing service providers (SWSP) to assess their capabilities for logistics service liberalization, the study's objective is to assess a capability level of Thai SWSP, including examining readiness of Thai SWSP for contributing in logistics liberalization. It examines issues related to benefits and costs contributed to logistics services liberalization in Thailand.

To examine above issues, questionnaire survey were conducted through 70 samplings and 50 returned with response rate at 71.5 percent. Also in-depth interview were conducted through

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ Taweesak99@hotmail.com

20 respondents. The results show that Thai SWSPs have different less degree of readiness and adjustability to logistics service liberalization. Most of them still lack understanding and effects of opening logistics service liberalization. Their competitive capabilities are rather in medium to low levels. As factors for example, out-of-dated national laws and regulations, and unstable politic and economic situations impede growth of national logistics service industry.

According assessing to benefits and costs analysis if opening the liberalization, SWSPs which are in small and medium sectors, have mostly potential adversely effects. On the other hand, logistics users will get highest benefits for gaining higher responsiveness and lower cost reduction. The study points out problematic issues for growth in logistics sectors which would increase merchandise trade flows. It also provides recommendations based on how to facilitate Thai SWSPs to adjust and respond to rapid changes in case of opening logistics liberalization.

Keywords: Liberalization, free trade, Logistics services provider, Storage and Warehouse, Thailand

บทคัดย่อ

การแข่งขันทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ กิจกรรมโลจิสติกส์เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการขนส่งสินค้าอันถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนย้ายสินค้าไปยังลูกค้าและเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดราคาสินค้า ทั้งนี้ประเทศไทยถือเป็นประเทศหนึ่งซึ่งได้ถูกร้องขอและถูกกดดันจากประเทศคู่ค้าต่างๆ เพื่อให้มีการเปิดเสรีการค้าทั้งด้านสินค้าและบริการ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินขีดความสามารถของภาคธุรกิจผู้ให้บริการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าของไทยเพื่อวิเคราะห์และประเมินประโยชน์และผลกระทบต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีอยู่

การศึกษานี้ได้มีการทบทวนวรรณกรรมและเก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยการสำรวจโดยแจกแบบสอบถามจำนวน 70 บริษัทและได้รับคืน 50 บริษัทหรือคิดเป็นอัตราการตอบสนอง 71.4 และทำการสัมภาษณ์เชิงลึก 20 บริษัทรวมทั้งจัดให้มีการโฟกัสกรุ๊ปเพื่อระดมความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษพบว่าผู้ให้บริการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าส่วนใหญ่มีขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่เป็นคลังสินค้าเกษตร ส่วนของภาคเอกชนเป็นของต่างชาติซึ่งนิยมเก็บสินค้าอุตสาหกรรม โดยผู้ให้บริการส่วนใหญ่ของไทยมีการตอบสนองที่ค่อนข้างช้าต่อการรับรู้และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจในระดับประเทศและขาดความรู้และขีดความสามารถในการแข่งขันที่เพียงพอ

นอกจากนี้ยังขาดความพร้อมถ้ามีการเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มนี้ ส่วนผู้ประกอบการขนาดใหญ่ของไทยจัดว่ามีขีดความสามารถในการแข่งขันได้และเห็นว่าการเปิดเสรีการค้าจะส่งผลกระทบในด้านบวกมากกว่าด้านลบ นอกจากนี้ยังพบว่าภาครัฐที่กำกับดูแลธุรกิจคลังสินค้านี้ขาดความรู้และความเข้าใจ

เรื่องโลจิสติกส์และผลกระทบของการเปิดเสรีการค้าบริการโลจิสติกส์ที่จะเกิดขึ้น โดยหน่วยงานของไทยควรจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเสรีและหาแนวทางเชิงรุกหรือมาตรการที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจคลังสินค้าให้แข่งขันกับคู่แข่งจากต่างประเทศได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การเปิดเสรีการค้า การค้าบริการ ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ การจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้า ประเทศไทย

บทนำ

หลายปีที่ผ่านมารัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาธุรกิจด้านการบริการโลจิสติกส์ โดยเฉพาะการให้บริการด้านการบริการคลังสินค้าเพื่อให้เจริญก้าวหน้าเพื่อรองรับและสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศ ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนไทยได้ให้ความสนใจในการพัฒนาธุรกิจการจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้าและกิจกรรมเกี่ยวเนื่องต่าง ๆ อาทิ การติดตามระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น เพื่อสนับสนุนการทำการค้าและการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด และให้มีต้นทุนการผลิตและการจัดส่งสินค้าที่ลดต่ำลง รวมทั้งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้รัฐบาลได้วางแผนพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางระบบโลจิสติกส์ในภูมิภาคอินโดจีน และต้องการดึงดูดให้กิจการบริการการจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้าในภูมิภาคเข้ามาใช้ในประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมโยงมากขึ้น

ไทยได้เสนอผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการสาขาโลจิสติกส์และกิจการที่เกี่ยวข้องไว้กับองค์การการค้าโลกรอบอุรุกวัยโดยมีกิจกรรมหลัก อาทิ บริการเก็บรักษาและคลังสินค้า เป็นต้น โดยมีเงื่อนไขต่าง ๆ อาทิ ให้ต่างชาติเข้ามาจัดตั้งสาขาได้

โดยถือหุ้นไม่เกิน 49% และกำหนดผู้บริหารจำนวนกึ่งหนึ่งจะต้องเป็นคนไทย เป็นต้น ปัจจุบันมีหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น ซิลิโคน เกาหลีใต้ และสหภาพยุโรป เป็นต้น ได้ขอให้ไทยเปิดตลาดในการเจรจาระดับทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคี การศึกษาเบื้องต้นพบว่า มีหลายประเทศที่ผู้ให้บริการด้านการจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้าของประเทศไทยก็มีศักยภาพและมีโอกาสที่จะเข้าไปลงทุนและส่งคนไทยเข้าไปทำงานในธุรกิจโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศได้ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องศึกษารูปแบบและแนวทางการเปิดตลาดสาขาการจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้าเพื่อเตรียมการเจรจาระหว่างประเทศในรอบใหม่ทั้งในเชิงรุกและเชิงรับ

การทบทวนวรรณกรรม

การเติบโตและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันได้รับความสนใจจากนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศประกอบกับรัฐบาลมีแนวโน้มให้ประเทศไทยเป็นผู้นำทางการค้าในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ทุกอุตสาหกรรมมีแนวโน้มการเจริญเติบโตที่สูงขึ้น (สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546) ขณะที่ความสำคัญของคลังสินค้าก็เข้ามามีบทบาทเพิ่ม

มากขึ้นโดยประเทศไทยยังมีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ มีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลางและเป็นผู้ดำเนินการให้บริการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าในภูมิภาคนี้ (ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์และพิทักษ์พงศ์ ฉลวยศรี 2550)

ขณะที่ธุรกิจบริการคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้ามีการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากแนวโน้มธุรกิจในปัจจุบันผู้ผลิตส่วนใหญ่จะไม่ดำเนินการด้านการจัดเก็บสินค้าเองแต่มักจะเลือกใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอกเพื่อลดภาระในการบริหารต้นทุนในการจัดเก็บและกระจายสินค้า ทำให้ปัจจุบัน ผู้ให้บริการคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าเข้ามามีบทบาทในอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น โดยผู้ให้บริการเก็บรักษาและคลังสินค้าก็มีทั้งบริษัทข้ามชาติและบริษัทในประเทศ (Neven, 2000) โดยเมื่อพิจารณาศักยภาพของธุรกิจจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้า เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการบริหารโลจิสติกส์ของโซ่อุปทานและการขยายเครือข่ายการขนส่งระดับโลก พบว่าการดำเนินธุรกิจคลังสินค้าเป็นกิจกรรมที่เน้นความคล่องตัวในการดำเนินการและการประสานงานระหว่างต้นทางจนถึงปลายทาง ในอดีตการจำกัดการค้าบริการด้านนี้ได้สร้างอุปสรรคในการแข่งขันและยังเพิ่มค่าใช้จ่ายซึ่งมักทำให้ราคาสินค้าและบริการสูงกว่าราคาที่จะสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ ดังนั้นจึงมีแนวคิดที่จะเปิดเสรีการค้าบริการในภาคส่วนนี้มากขึ้นทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา (ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์ 2551)

ขณะที่มีผู้ให้คำนิยามเกี่ยวกับคลังสินค้าและการจัดเก็บไว้หลายประการ (WTO, 2004) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าเป็น สถานที่ใช้ในการเก็บรักษาสินค้าให้อยู่ในสภาพที่ดีและคุณสมบัติที่พร้อมจะ

ส่งมอบให้กับบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยบรรจุเป้าหมายแบบ ถูกต้องตามเวลา ถูกต้องตามปริมาณ และถูกต้องตามสถานที่จัดส่งที่ลูกค้าต้องการ โดยภารกิจที่สำคัญคลังสินค้าจึงทำหน้าที่เป็นที่พักและเก็บสินค้าหรือวัตถุดิบหรือวัสดุสิ่งของต่างๆ โดยเป็นสถานที่ซึ่งใช้ในการพักสินค้าชั่วคราว จนกว่าจะมีการเคลื่อนย้ายไปสู่ผู้ที่มีความต้องการไม่ว่าจะเพื่อการผลิตหรือเพื่อจำหน่ายจ่ายแจก เพื่อขายหรือส่งมอบ คลังสินค้า

ธุรกิจผู้ให้บริการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าของไทยเป็นกลุ่มธุรกิจที่เริ่มมีการเติบโตและขยายตัวเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา โดยในอดีต คลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่มักจะถูกมองว่าเป็นโกดังเก็บของโดยเฉพาะสินค้าเกษตรและถือเป็นต้นทุนของธุรกิจและมีกิจกรรมที่เพิ่มมูลค่าให้กับลูกค้าน้อย โดยในปี 2550 คลังสินค้าเป็นกิจกรรมที่มีรายได้ประมาณหนึ่งในสี่ของต้นทุนโลจิสติกส์ ซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญ โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมและมีแนวโน้มที่จะเติบโตในอนาคต จากทิศทางและแนวโน้มดังกล่าวจึงทำให้ประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งมีศักยภาพในธุรกิจบริการเหล่านี้ได้ให้ความสำคัญกับการเจรจาเพื่อเปิดเสรีการค้าบริการในด้านนี้ ทั้งในระดับพหุภาคี และทวิภาคี (WTO, 2004) โดยมีหลายประเทศที่สนใจที่จะเข้ามาลงทุนธุรกิจนี้ในประเทศไทย อาทิ จีน เดนมาร์ก ฮังการี มาเลเซีย เนเธอร์แลนด์และสิงคโปร์ เป็นต้น (ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์ และพิทักษ์พงศ์ ฉลวยศรี 2550)

ประเทศที่ขอเปิดเสรีการค้าในกลุ่มการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้า มักจะเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบในสาขาที่ร้องขอให้ประเทศคู่ค้าเปิดเสรี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในกรณีของประเทศ

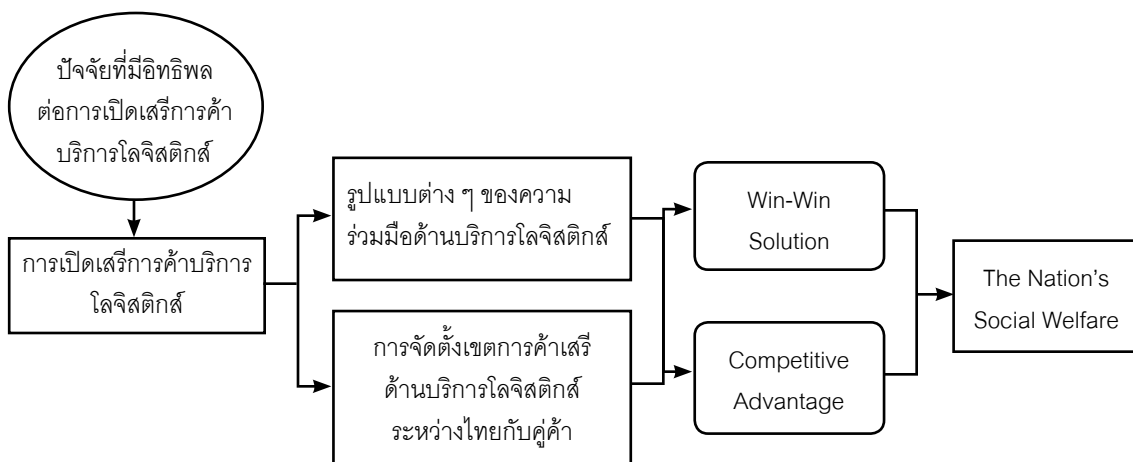
ไทยแล้ว สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าของไทย ถ้าเปิดเสรีการค้าในกลุ่มดังกล่าวให้ต่างชาติเข้ามาดำเนินธุรกิจการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้า คือ ผู้ประกอบการของไทย จะแข่งขันได้ยากลำบากมากยิ่งขึ้น เพราะเครือข่ายในการแข่งขันเป็นคนละแบบ ระบบของไทยเป็นแบบท้องถิ่น ในขณะที่ต่างชาติเป็นระบบเครือข่ายโลก เมื่อบริษัทต่างชาติเข้ามาในรูปแบบนี้ ก็จะได้เปรียบทันที เพราะว่าในปัจจุบันลูกค้าต้องการบริการในรูปแบบ One Stop Service ซึ่งเป็นการบริการที่ครบทุกอย่างในเวลาเดียวกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

กรอบแนวคิดของโครงการวิจัยจะเน้น 4 ประเด็นหลัก คือประเด็นในเรื่องที่ว่าผู้ให้บริการการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าของไทยมีความพร้อม

หรือไม่ในการเปิดเสรีการค้าบริการคลังสินค้าซึ่งจำเป็นต้องตรวจสอบความพร้อมหรือรู้ตำแหน่งหรือทราบขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่าง ๆ ของไทยเสียก่อน รวมทั้งประเมินองค์กรและหน่วยงานที่ดูแลกำกับผู้ให้บริการว่ามีความพร้อมและผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของการเปิดเสรีการค้าบริการและกรอบเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดผลกระทบกับผู้มีส่วนได้เสียน้อยที่สุดและให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทยสูงที่สุด นอกจากนี้จำเป็นต้องมีการระบุปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มของการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้า ภายหลังจากการประเมินความพร้อมและความเหมาะสมในการขยายความร่วมมือทางการค้าบริการสาขาการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าแล้วก็จะทำการศึกษาและประเมินความเป็นไปได้ในการเปิดเสรีการค้าบริการด้านนี้ต่อไป

รูปที่ 3-1 กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

การศึกษานี้จะทำการศึกษารูปแบบของความร่วมมือกับประเทศคู่ค้าของประเทศไทยที่ทำกับประเทศอื่น ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมทำการ

วิเคราะห์ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและผลประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการร่วมมือในแต่ละรูปแบบ โดยการศึกษาและประเมินความพร้อม

และเหมาะสมในการเปิดเสรีด้านการจัดเก็บสินค้า และคลังสินค้ากับประเทศคู่ค้านั้นจะอยู่บนพื้นฐานที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับทั้งสองฝ่าย ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดและพัฒนาแนวนโยบาย ยุทธศาสตร์ และวางแผนทางธุรกิจเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันกับประเทศคู่ค้าได้

3.2 คำถามสำหรับการวิจัย

1. สถานะปัจจุบันของผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ อาทิ ผู้ให้บริการการจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้า ผู้ใช้บริการคลังสินค้าและหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ให้บริการว่าเป็นอย่างไรและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับใด

2. ความพร้อมของผู้ให้บริการจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้าและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการรองรับการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาโลจิสติกส์อยู่ในระดับใด

3. ปัจจัยอะไรที่มีอิทธิพลหรือส่งผลกระทบต่อการขยายความร่วมมือด้านบริการ

ตารางที่ 3 - 1 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการศึกษา

ลำดับ	กลุ่มผู้ให้บริการ	ส่งแบบสอบถาม	ได้รับกลับ	การสัมภาษณ์	การตอบสนอง (ร้อยละ)
1	กลุ่มการจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้า	70	50	20	71.4 (50/70)

การศึกษานี้ได้ส่งแบบสอบถามแบบตัวต่อตัวไปยังกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ให้บริการคลังสินค้าประเภทต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย (1) คลังสินค้าทั่วไป (2) คลังสินค้าแช่เย็น/แช่แข็ง (3) คลังสินค้าเกษตร (4) คลังสินค้าทุน และ (5) คลังสินค้าประเภทอื่น ๆ จากจำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับมาทั้งหมด 50 ชุด พบว่าแบบสอบถามที่ตอบกลับมาครอบคลุมกลุ่มคลังสินค้าทั้ง 5 ประเภทข้างต้น

โลจิสติกส์หรือเมื่อมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีด้านบริการกลุ่มการจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้าของไทยกับประเทศคู่ค้า

4. ถ้าจะมีการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านบริการจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้าและการเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มนี้ ประเทศไทยควรมีกำหนดท่าที รวมทั้งควรมีมาตรการรองรับอย่างไร

3.3 การกำหนดกรอบของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรโดยใช้รายชื่อของผู้ให้บริการจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้าที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจปี 2550 โดยจะทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายจำนวน 90 บริษัทและได้รับการตอบกลับจำนวน 50 บริษัทและทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 20 บริษัท

จำนวน 70 ชุด และมีการตอบแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 50 ชุด คิดเป็นอัตราการตอบสนองร้อยละ 71.4 โดยอัตราการตอบสนองนี้ถือได้ว่าเป็นจำนวนที่มีระดับความน่าเชื่อถือซึ่งสามารถยอมรับได้ (Sekaran, 2000) โดยผลการศึกษานี้จะถูกรวบรวมการร่วมกับการเก็บข้อมูลในวิธีการอื่น ๆ

3.4 การเก็บข้อมูล

กระบวนการเก็บข้อมูลจะเริ่มทำการเก็บ

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิต่าง ๆ หลังจาก
ที่ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ แล้ว ก็จะทำ
การเก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถาม และการ
สัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้บริการจัดเก็บสินค้าและ
การกระจายสินค้าของไทย โดยแบบสอบถามมีการ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้
และมีระดับของค่าคอนเบ็ตอัลฟาที่ 0.85

นอกจากนี้นักวิจัยฯ จะจัดเก็บข้อมูลปฐมภูมิ
โดยใช้วิธีการดังต่อไปนี้ คือ

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก
2. การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์
3. การสังเกตการณ์โดยเดินทางเก็บข้อมูล
ต่าง ๆ เพิ่มเติมที่ประเทศสิงคโปร์และจีน

ผลการศึกษา

ผลการสำรวจพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 52 เป็นผู้ให้บริการคลังสินค้า
ทั่วไป รองลงมาร้อยละ 22 เป็นผู้ให้บริการคลังสินค้า
แช่เย็น/แช่แข็ง ร้อยละ 14 เป็นผู้ให้บริการคลังสินค้า
ทัณฑ์บน เป็นผู้ให้บริการคลังสินค้าเกษตร ร้อยละ 8
และร้อยละ 4 เป็นผู้ให้บริการคลังสินค้าประเภท
อื่น ๆ อีก ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หรือ
ร้อยละ 82 เป็นผู้ให้บริการขนาดกลางและขนาดย่อม
โดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 60 เป็นคลังสินค้าของ
คนไทย 100% เป็นคลังสินค้าร่วมทุนซึ่งมีผู้ถือหุ้น
คนไทยมากกว่าต่างชาติ ร้อยละ 26 และผู้ให้บริการ
คลังสินค้าที่มีผู้ถือหุ้นต่างชาติมากกว่าผู้ถือหุ้นไทย
คิดเป็นร้อยละ 12 โดยผลการศึกษาพบว่าข้อมูลมี
การกระจายตัวสอดคล้องกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย

ตารางที่ 4 - 1 ชีตความสามารถในการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจของผู้ให้บริการคลังสินค้า

ประเมินขีดความสามารถในการแข่งขัน	ค่าเฉลี่ย
การมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ	3.70
ระดับของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน	3.56
การบริหารต้นทุนในการดำเนินการ	3.48
การยกระดับคุณภาพในการให้บริการที่ดีเยี่ยม	3.46
ความพร้อมด้านเงินลงทุน	3.46
ความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย	3.44
ความพร้อมด้านเทคนิคการบริหารจัดการ	3.42
ความพร้อมในด้านกาให้บริการเบ็ดเสร็จครบวงจร	3.32
คุณภาพของบุคลากรภายในองค์กร	3.20
ความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น ซอฟต์แวร์ ฮาร์ดแวร์และพีพีแอล	3.18
มีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลก	3.06
ความพร้อมด้านเครือข่าย และด้านพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก	2.84

ตารางที่ 4-1 แสดงขีดความสามารถในการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจของผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทย โดยผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทย กลุ่มตัวอย่างประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันของตนเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการคลังสินค้าของต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หรือร้อยละ 74 ระบุว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจที่ดีและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์ค่อนข้างดี โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.7 และ

3.56 ตามลำดับ (เกินค่าระดับปกติ = 3.0) ในมุมมองของตัวแทนผู้รับจัดการขนส่งสินค้ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าประเด็นต่อไปนี้เป็นจุดอ่อนของผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทย อาทิ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านซอฟต์แวร์สำหรับการบริหารคลังสินค้า (ค่าเฉลี่ย 3.18) การมีวัฒนธรรมองค์กรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลก (ค่าเฉลี่ย = 3.06) และความพร้อมด้านเครือข่าย และด้านพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก (ค่าเฉลี่ย = 2.84) เป็นต้น

ตารางที่ 4-2 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อมีการเปิดเสรีด้านการจัดเก็บและคลังสินค้าของไทยกับคู่ค้า

ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะพบเมื่อเปิดเสรีการค้าบริการโลจิสติกส์	ค่าเฉลี่ย
อุตสาหกรรมโลจิสติกส์มีการตัดราคามากขึ้น	4.14
อุตสาหกรรมโลจิสติกส์มีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น	4.12
ผู้นำเข้า-ส่งออกมีทางเลือกใช้บริการจากผู้ให้บริการโลจิสติกส์มากยิ่งขึ้น	3.82
มีการบูรณาการตลาดได้ดียิ่งขึ้นและจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ได้มีประสิทธิภาพ	3.56
เพิ่มศักยภาพในการส่งออกสินค้าและบริการไปยังตลาดต่างประเทศมากขึ้น	3.46
ผู้ให้บริการโลจิสติกส์แข่งขันกันเพิ่มคุณภาพในการให้บริการดียิ่งขึ้น	3.38
ผู้ส่งออกของไทยขยายโอกาสเข้าไปลงทุนในตลาดต่างประเทศมากขึ้น	2.94
ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของไทยสามารถขยายโอกาสเข้าไปลงทุนในตลาดต่างประเทศมากขึ้น	2.56
ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของต่างประเทศขยายตลาดมาลงทุนในไทยมากขึ้น	2.52

ตารางที่ 4-2 แสดงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าบริการกลุ่มผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยกับประเทศคู่ค้า โดยผู้ให้บริการคลังสินค้าของกลุ่มตัวอย่างประเมินแสดงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หรือร้อยละ 82.8 ระบุว่าอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ในกลุ่มผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยจะมีการตัดราคาและมีการแข่งขันที่รุนแรง

มากขึ้น (มีค่าเฉลี่ยที่ 4.14 และ 4.12 ซึ่งเกินกว่าค่าเฉลี่ยปกติ = 3.0) ประเด็นรองลงมาได้แก่ ผู้นำเข้า-ส่งออกจะมีทางเลือกสำหรับการเลือกใช้บริการจากผู้ให้บริการตัวแทนผู้รับจัดการขนส่งสินค้ามากยิ่งขึ้น (มีค่าเฉลี่ยที่ 4.19) และผู้ให้บริการจะมีการบูรณาการตลาดและจัดสรรทรัพยากรได้ดียิ่งขึ้น (มีค่าเฉลี่ยที่ 3.56) และผู้ให้บริการเพิ่มศักยภาพในการส่งออกสินค้าและบริการไปยังตลาดต่างประเทศมากขึ้น (มีค่าเฉลี่ยที่ 3.46) ตามลำดับ

การอภิปรายผลการศึกษา

การอภิปรายถึงสถานภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ให้บริการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าของไทยเปรียบเทียบกับผู้ให้บริการจากประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยมีการใช้กรอบแนวคิดของ SWOT และการวิเคราะห์ปัจจัยการแข่งขันเชิงกลยุทธ์ (SCFA) และจะทำการวิเคราะห์ประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมให้บริการของไทย ก่อน-ระหว่าง-หลังการเปิดเสรีการค้าบริการด้านนี้

5.1 สถานภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ให้บริการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าของไทย

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่หรือร้อยละ 82.0 เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและผู้ให้บริการส่วนใหญ่มีโครงสร้างการบริหารโดยคนไทยและผู้ให้บริการส่วนใหญ่เป็นภาคเอกชน การศึกษาขีดความสามารถในการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจของผู้ให้บริการของไทยเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการคลังสินค้าจากต่างประเทศพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์ค่อนข้างดีเนื่องจากปัจจุบันนี้ ธุรกิจคลังสินค้ามีการเติบโตและการขยายตัวอย่างรวดเร็ว กิจกรรมคลังสินค้าซึ่งเคยถือเป็นต้นทุนของธุรกิจได้เปลี่ยนมาเป็นกิจกรรมที่เพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ ดังนั้นผู้ให้บริการคลังสินค้าถือว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญและใกล้ตัวซึ่งจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ อีกทั้งหลายหน่วยงานของรัฐก็ได้มีการจัดฝึกอบรมและถ่ายทอดข้อมูลและความรู้ให้กับผู้ประกอบการเพื่อยกระดับความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานที่ดี จึงทำให้ผู้ให้บริการ

คิดว่าพวกเขามีความรู้เกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์ในระดับที่ดี

ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยมีความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมายภายในประเทศหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่มีตลาดเพื่อรองรับอุปสงค์ในการใช้บริการคลังสินค้าโดยคลังสินค้าหลายแห่งระบุว่ามีการทำสัญญาเช่าพื้นที่คลังสินค้าตลอดทั้งปีหรือมีการทำสัญญากัน 2-3 ปีต่อเนื่องเป็นต้น นอกจากนี้ผู้ให้บริการคลังสินค้าเอกชนหลายแห่งมีคุณภาพการให้บริการที่ค่อนข้างดีเยี่ยม ภายใต้ต้นทุนในการดำเนินการที่เหมาะสม

ประเด็นต่อไปนี้ค่อนข้างจะเป็นจุดอ่อนของผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทย อาทิ ผู้ให้บริการของไทยมักจะเน้นราคาถูกแต่บริการไม่มีมาตรฐานและคุณภาพมาตรฐาน ความพร้อมด้านเครือข่ายและการมีพันธมิตรทางธุรกิจทั่วโลก เป็นต้น ประเด็นดังกล่าวข้างต้นถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มนี้ เนื่องจากการเปิดเสรีดังกล่าวถือเป็นโอกาสอันดีที่จะขยายการค้าของประเทศคู่ค้าซึ่งไม่เพียงแต่ผู้ให้บริการจากต่างชาติจะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย แต่ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยก็สามารถออกไปลงทุนในประเทศคู่ค้าได้เช่นกัน การจะทำเช่นนั้นได้ ผู้บริหารของบริษัทผู้ให้บริการคลังสินค้าจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่จะพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและของประเทศที่จะเข้าไปลงทุน รวมทั้งมีวัฒนธรรมองค์กรจะต้องตอบสนองและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจใหม่ ๆ อาทิ การปรับลดต้นทุน การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างต่อเนื่องและการศึกษาและปรับตัวให้เข้ากับกฎระเบียบข้อบังคับใหม่เป็นต้น

ตารางที่ 5 -1 การวิเคราะห์ SWOT ของผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการคลังสินค้า
จากประเทศคู่ค้าจากประเทศพัฒนาแล้ว

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. ความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้งของคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าของผู้ประกอบการไทย 2. คลังสินค้าไทยหลายแห่งตั้งอยู่บริเวณที่ใกล้สนามบินท่าเรือ และโรงงานอุตสาหกรรม 3. ความได้เปรียบด้านอัตราค่าจ้างแรงงานซึ่งต่ำกว่าส่งผลให้ต้นทุนในการบริการจัดการคลังสินค้าไทยอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศคู่ค้า 4. มีราคาในการให้บริการถูกเนื่องจากเป็นองค์กรขนาดย่อมทำให้มีต้นทุนคงที่ต่ำ 5. ผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยมีความเข้าใจในกฎระเบียบและวัฒนธรรมท้องถิ่นดีกว่าคู่แข่งจากต่างชาติ	1. ผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยเน้นการให้บริการที่มีราคาถูกจึงไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ต้องการบริการที่มีมาตรฐานและคุณภาพสูง 2. ขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดการด้านโลจิสติกส์ 3. ขาดเงินทุนในการพัฒนาและการขยายธุรกิจ 4. ขาดความพร้อมด้านเงินลงทุน 5. เป็นองค์กรที่เน้นการใช้ทักษะของพนักงานมากกว่าจะเน้นเรื่องการวางระบบและการนำเอาเทคนิคการบริหารมาใช้ 6. ทิศทางธุรกิจและวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ไม่ชัดเจน 7. การขาดพันธมิตรและเครือข่ายระหว่างประเทศ 8. ขาดเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบการจัดการคลังสินค้าที่ทันสมัย 9. ขาดการบูรณาการบริการในลักษณะ One-Stop-Services (OSS)
โอกาส	อุปสรรค
1. พฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไปให้ความสำคัญเรื่องความสะดวก รวดเร็วและราคาประหยัด ถือเป็นโอกาสให้ผู้ให้บริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ก็สามารถเข้าตลาดได้ง่าย 2. ผู้ผลิตสินค้าในประเทศไทยมีแนวโน้มในการ Outsource งานด้านโลจิสติกส์ให้ผู้ให้บริการโลจิสติกส์มากขึ้น 3. การเปิดเสรีการค้าฯ ทำให้การขยายตัวเข้าสู่ตลาดใหม่กระทำได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม 4. อุตสาหกรรมคลังสินค้ามีการเติบโตมากกว่าปีละ 10-20% และมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง 5. การลดอุปสรรคทางการค้า ทำให้ตลาดของประเทศคู่ค้ามีความน่าดึงดูดและการเปิดเสรีฯ จะช่วยให้ผู้ให้บริการของไทยได้เปรียบผู้ให้บริการคู่แข่งในตลาดประเทศคู่ค้า 6. ผู้ใช้บริการจะได้รับบริการระดับมาตรฐานโลกมีทางเลือกในการเลือกใช้บริการโลจิสติกส์มากขึ้นในราคาที่ถูกลง	1. มีความเสี่ยงในการดำเนินการสูง ผู้ให้บริการคลังสินค้ารายใหม่ไม่สามารถแบกรับความเสี่ยงได้ 2. และมีอำนาจในการต่อรองลูกค้าค่อนข้างต่ำ 3. การเปลี่ยนแปลงความต้องการและพฤติกรรมของลูกค้า 4. ความเป็นชาตินิยมและพฤติกรรมผู้บริโภค 5. การเข้าตลาดกระทำได้ง่ายมาก แต่การจะเติบโตและอยู่รอดอย่างยั่งยืนกระทำได้ยากมาก 6. คู่แข่งจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีความแข็งแกร่งและมีฐานะการเงินที่มั่นคงมากกว่า 7. การพัฒนาแนวความคิดใหม่ ๆ เช่น JIT, Quick Response, e-Kanban, e-commerce ทำให้ผู้ผลิตต้องการลดจำนวนสต็อกสินค้าซึ่งเป็นกิจกรรมไม่เพิ่มมูลค่า ดังนั้นในอนาคตคลังสินค้าก็ถูกลดบทบาทลงโดยปริยาย 8. การขนส่งในอนาคตมีแนวโน้มที่จะเป็นการขนส่งแบบ Door to Door มากขึ้น ดังนั้น ผู้ประกอบการจากต่างชาติจะได้เปรียบจากการที่มีบริการที่ครบวงจร

ตารางที่ 5-1 แสดงการวิเคราะห์ SWOT ของสาขาโลจิสติกส์ของผู้ให้บริการของไทยเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการคลังสินค้าของประเทศพัฒนาแล้ว พบว่าผู้ให้บริการของไทยส่วนใหญ่จะมีจุดแข็งหลายประการ อาทิ มักจะมีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม มีค่าจ้างที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่ค้าต่างๆ เข้าใจกฎระเบียบข้อบังคับในประเทศ เป็นต้น แม้ว่าจะมีจุดแข็งหลายประการแต่ผู้ให้บริการของไทยก็มีจุดอ่อนหลายอย่างซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับคู่แข่งจากประเทศที่พัฒนาแล้ว อาทิ ขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการ

จัดการและด้านโลจิสติกส์ มักจะเน้นราคาถูกแต่ยังขาดคุณภาพในการให้บริการ การขาดพันธมิตรหรือเครือข่ายในการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาโอกาสในการดำเนินธุรกิจของผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยพบว่าในอนาคตจะมีโอกาสอีกมากมาย อันเนื่องมาจากการที่ผู้นำเข้า-ส่งออก หันมานิยมใช้บริการผู้ให้บริการคลังสินค้าจากภายนอก (Outsourcing) มากขึ้น รวมทั้งอุตสาหกรรมนี้มีการเติบโตและขยายตัวเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 8-15 ในแต่ละปี โดยเฉพาะในช่วงที่การค้าระหว่างประเทศมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นตามภาวะการค้าโลก

ตารางที่ 5-2 การวิเคราะห์ปัจจัยการแข่งขันเชิงกลยุทธ์ (SCFA) ของผู้ให้บริการจัดเก็บและคลังสินค้าของไทยเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการจากต่างประเทศ

No.	SFAS	น้ำหนัก	คะแนน	ถ่วงน้ำหนัก	Comment
S ₁	ความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้งของคลังสินค้าของผู้ประกอบการไทยกระจายครอบคลุมพื้นที่เศรษฐกิจหลัก ๆ	0.12	4	0.48	มีความเชี่ยวชาญแต่ขาดความรู้ด้านการบริหารเส้นทาง (Vehicle Routing) และการตารางการขนส่ง (Scheduling)
S ₂	คลังสินค้าไทยหลายแห่งตั้งอยู่บริเวณ ที่ใกล้สนามบิน ท่าเรือ และโรงงานอุตสาหกรรม	0.10	4	0.40	เป็นองค์กรขนาดเล็กก็จริง แต่ประสิทธิภาพและผลผลิตต่อคนของพนักงานอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ
S ₂	ผู้ให้บริการคลังสินค้าไทยมีความเข้าใจในกฎระเบียบและวัฒนธรรมท้องถิ่นดีกว่าคู่แข่งจากต่างชาติ	0.08	3	0.24	เป็นองค์กรขนาดเล็กก็จริง แต่ประสิทธิภาพและผลผลิตต่อคนของพนักงานอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ
W ₃	เน้นการให้บริการที่มีราคาถูกจึงไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ต้องการบริการที่มีมาตรฐานและคุณภาพสูง	0.08	3	0.24	การไม่มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการโดยเฉพาะด้านโลจิสติกส์ ทำให้บุคลากรขาดความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันขององค์กร

No.	SFAS	น้ำหนัก	คะแนน	ถ่วง น้ำหนัก	Comment
W ₂	ขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และภาษาต่างประเทศ	0.12	2	0.24	ขาดเงินทุนและแหล่งเงินทุน รวมทั้งขาดหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาเพื่อการขยายตัวอย่างยั่งยืน
W ₃	การขาดพันธมิตรและเครือข่ายระหว่างประเทศ	0.10	2	0.20	การดำเนินธุรกิจกระทำแบบ Day-To-Day Basic ขาดทิศทางและเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจน
O ₁	พฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลง	0.08	4	0.24	ปัจจุบันผู้ให้บริการของไทยสามารถตอบสนองกลุ่มลูกค้าที่เป็นคนไทยเป็นหลัก แต่ภายใต้การแข่งขันที่รุนแรง ลูกค้าเหล่านั้นเริ่มหันมาใช้บริการจากผู้ให้บริการจากต่างชาติ ส่วนลูกค้าที่เป็นผู้นำเข้า-ผู้ส่งออกต่างชาติจะหันไปใช้บริการจากผู้ให้บริการต่างชาติ
O ₂	อุตสาหกรรมคลังสินค้ามีการเติบโตมากกว่าปีละ 10 - 20% และมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง	0.10	4	0.40	เป็นโอกาสที่ผู้ให้บริการของไทยจะพัฒนาโอกาสที่แย่งหรือครอบครองส่วนแบ่งทางการตลาด
T ₁	ความเป็นชาตินิยมและพฤติกรรมผู้บริโภค	0.12	5	0.60	เป็นอุปสรรคที่สำคัญที่ทำให้ผู้ให้บริการขนาดกลางและขนาดย่อมที่ขาดการรวมกลุ่มกันดำเนินธุรกิจได้ยากลำบาก
T ₂	การเข้าตลาดกระทำได้ง่ายมาก แต่การจะเติบโตและอยู่รอดอย่างยั่งยืนกระทำได้ยาก	0.10	4	0.40	ผู้ให้บริการจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากประเทศที่พัฒนา อาทิ FedEx หรือ UPS เป็นต้น ได้มีการพัฒนาธุรกิจเหล่านี้มานานมากและมีเครือข่าย เงินทุนและเทคนิคการบริหารจัดการในระดับโลก ทำให้ผู้ให้บริการของไทยยากที่จะเผชิญหน้าโดยตรง
		1.00		3.44	

ตารางที่ 5-2 แสดงการวิเคราะห์ ปัจจัยการแข่งขันเชิงกลยุทธ์ของผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากประเทศที่พัฒนาแล้ว ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยมีขีดความสามารถในการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกได้อยู่ในระดับที่ค่อนข้างดี เนื่องจากผลการถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 3.52 สะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยมีการตอบสนองต่อกิจกรรมหรือสภาพแวดล้อมภายในปัจจุบันและในอนาคตได้ดีในระดับหนึ่ง แต่ถ้าผู้ให้บริการคลังสินค้าของต่างประเทศมีผลการถ่วงน้ำหนักมากกว่า 3.44 จะสะท้อนได้ว่าผู้ให้บริการของไทยมีการตอบสนองกับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกได้ในระดับที่ดี (เกินค่าปกติ) ทั้งนี้อาจจะจำเป็นที่จะพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายปัจจัยเพื่อหาความแตกต่างของปัจจัยนั้น

5.2 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมการให้บริการจัดเก็บสินค้าและกระจายสินค้าของไทย ก่อน-ระหว่าง-หลังการเปิดเสรีการค้าบริการฯ

เมื่อพิจารณาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มการให้บริการคลังสินค้าระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า พบว่าผู้ใช้บริการคลังสินค้าหรือผู้นำเข้า-ผู้ส่งออกจะมีทางเลือกสำหรับการเลือกใช้บริการจากผู้ให้บริการคลังสินค้าที่หลากหลายและจำนวนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลให้อุตสาหกรรมการให้บริการผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยจะทวีการแข่งขันที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้น แม้ว่าปัจจุบันจะมีผู้ให้บริการคลังสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาบ้างแล้วโดยการเข้ามาอาจจะอยู่ในรูปของการซื้อกิจการ การควบรวมหรือแม้แต่การเป็นพันธมิตรก็ตาม แต่เนื่องจากยังมิได้มีการเปิดเสรีการค้า

บริการดังกล่าวอย่างเต็มที่จึงทำให้นักลงทุนยังลังเลไม่กล้าเข้ามาเต็มตัวเพราะมีกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ควบคุมการเข้ามาลงทุนหลายฉบับ

ประเด็นที่เป็นผลกระทบรองลงมาได้แก่ การเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มนี้จะช่วยให้ผู้นำเข้า-ผู้ส่งออกของไทยมีทางเลือกในการใช้บริการและสามารถบริหารต้นทุนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้สินค้าที่นำเข้า-ส่งออกมีขีดความสามารถในการแข่งขันและสามารถแข่งกับสินค้าอื่นๆ ในตลาดโลกได้ และยังกระตุ้นให้ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยออกไปลงทุนในตลาดของประเทศคู่ค้าเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการลงทุนในธุรกิจคลังสินค้านั้น ผู้ลงทุนไม่จำเป็นต้องเอาคลังสินค้า เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในคลังสินค้าไปในประเทศที่จะลงทุน แต่เป็นการนำเอาเงินทุน ความรู้ และโน้วฮาวส์เข้าไปลงทุน ขณะที่บทบาทของภาครัฐคือการเข้าไปเจรจาเพื่อนำร่องเปิดตลาดรวมทั้งเจรจาเพื่อลดปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อมีการเข้าไปลงทุนของนักลงทุนไทยในประเทศคู่ค้า

การศึกษาพบว่าประเด็นซึ่งจะทำให้การเปิดตลาดคลังสินค้าในประเทศคู่เจรจาของไทยเป็นไปด้วยความยากลำบากและสร้างความท้าทายให้กับผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทย อาทิ ความซ้ำซ้อนของมาตรฐานในประเทศคู่ค้า ขั้นตอนหรือกระบวนการกักกันโรค การกำหนดมาตรฐานหรือขั้นตอนการตรวจสอบมาตรฐาน การออกหนังสือรับรอง ประเด็นมาตรการด้านสุขอนามัย (SPS) หรือมาตรฐานสินค้า (TBT) เป็นต้น ยกตัวอย่างเช่น มาตรฐานการตรวจโรคในสินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจจากประเทศหนึ่งแล้ว ก็ไม่ควรจะต้องทำการตรวจซ้ำในประเทศคู่เจรจาอีก เป็นต้น ประเด็นต่างๆ

เหล่านี้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบและผู้กำหนดนโยบายควรจะต้องพึงระวังเนื่องจากจะเพิ่มความยุ่งยากในการดำเนินธุรกิจและเพิ่มต้นทุนโดยไม่จำเป็น ยังจะทำให้ต้นทุนของสินค้านำเข้า-ส่งออกมีราคาเพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้ประเด็นส่วนใหญ่มักจะเป็นประเด็นเกี่ยวกับอุปสรรคที่มีใชพิกต์อัตราภาษีศุลกากร (Non-Tariff Barriers)

กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับภายในประเทศคู่ค้าที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยจะพบเมื่อเข้าไปลงทุนในประเทศคู่ค้าเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าบริการ อาทิ การจัดเก็บภาษีของสินค้าที่เรียกเก็บภายในประเทศแล้วและต้องไปเสียภาษีซ้ำซ้อนในประเทศคู่ค้า การขอใบอนุญาตต่าง ๆ ข้อจำกัดและสิทธิประโยชน์ด้านการใช้วัตถุดิบ ข้อกำหนดในการขอวีซ่า การแลกเปลี่ยนเงินตราและการยอมรับเกี่ยวกับคุณสมบัติ ตามลำดับ ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยควรเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้นเมื่อเข้าตลาดในประเทศคู่ค้า ยกตัวอย่างเช่น การจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อนนั้น เมื่อผู้ให้บริการเข้าไปลงทุนในประเทศคู่ค้าก็ต้องเสียภาษีต่าง ๆ อาทิ ภาษีนิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น ให้กับรัฐบาลประเทศคู่ค้า ขณะเดียวกันก็ต้องเสียภาษีให้กับรัฐบาลไทย ในฐานะที่เป็นบริษัทที่จัดตั้งและมีสำนักงานใหญ่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งจะทำให้ต้นทุนในการดำเนินการสูงขึ้นอาจจะกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันกับคู่แข่งจากต่างชาติได้เป็นต้น

เมื่อพิจารณาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยเข้าไปจัดตั้งธุรกิจการให้บริการคลังสินค้าในประเทศคู่ค้าแล้วพบว่าประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้เป็นประเด็นที่จะต้องให้ความสำคัญและใส่ใจเป็นกรณีพิเศษ ได้แก่

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เลือกปฏิบัติและก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน รองลงมาได้แก่ กฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ การขาดความชัดเจนและโปร่งใสในการออกกฎระเบียบข้อบังคับ ข้อจำกัดของข้อกำหนดต่าง ๆ และการโอนผลกำไรกลับสู่ประเทศแม่ตามลำดับ ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้มักจะทำให้สร้างปัญหาให้กับผู้ให้บริการคลังสินค้าจากประเทศคู่เจรจา

เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาและข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับตลาดทั้งของไทยและประเทศคู่ค้าได้แก่ แนวทางประเพณีหรือระเบียบทางสังคมในตลาดของประเทศคู่ค้า รองลงมาได้แก่ การสรรหาพนักงาน ซึ่งบางประเทศบังคับให้ใช้ประชาชนของตนไม่น้อยกว่าร้อยละ... วัฒนธรรมการดำเนินธุรกิจของท้องถิ่น เป็นต้น และเมื่อพิจารณาประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับกับผู้ให้บริการของไทยพบว่าอาจจะเปิดหรือไม่เปิดเสรีการค้าบริการสาขาการให้บริการคลังสินค้าก็ไม่แตกต่างเพราะปัจจุบันก็มีผู้ให้บริการคลังสินค้าจากต่างชาติเข้ามาดำเนินธุรกิจในไทยอยู่หลายรายอยู่แล้ว ขณะที่ผลประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับกับผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยเมื่อเปิดเสรีการค้าบริการจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์และเงื่อนไขในการเจรจาตกลง รวมทั้งความพร้อมและความสามารถในการปรับตัวของผู้ให้บริการคลังสินค้า ส่วนผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนที่เหลือมีความเห็นว่าการเปิดเสรีการค้าบริการดังกล่าวอาจจะส่งผลกระทบทั้งด้านลบและด้านบวกกับผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทย เนื่องจากผู้ให้บริการจากต่างชาติมักมีเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม หรือมีศักยภาพในการรับงานใหญ่ได้มากกว่าผู้ให้บริการของไทยขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งมักจะเป็นผู้รับช่วงงานต่อ เป็นต้น

การศึกษาผลกระทบด้านบวกที่มีต่อผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยเมื่อมีการทำข้อตกลงการค้าเสรีภาคบริการในกลุ่มดังกล่าวจะทำให้มีต้นทุนการนำเข้าสินค้าและบริการจากประเทศคู่ค้าได้ถูกลง เนื่องจากจะมีผู้ให้บริการคลังสินค้าจากต่างชาติเข้ามาดำเนินธุรกิจเพิ่มมากขึ้นซึ่งแต่ละรายก็จะเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการและมีเครือข่ายกว้างขวางซึ่งจะทำให้ต้นทุนโลจิสติกส์โดยรวมลดต่ำลง ผลก็คือทำให้สินค้าของไทยมีศักยภาพและความสามารถในการส่งออกไปยังตลาดประเทศที่สามได้ดียิ่งขึ้นเนื่องจากต้นทุนการให้บริการบริหารจัดการขนส่งสินค้าถูกลงและทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าของไทยลดต่ำลง

การเปิดเสรีการค้าบริการนี้อาจจะส่งผลกระทบในทางลบหลายประการด้วยเช่นกัน อาทิ จะทำให้ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยไม่สามารถแข่งขันได้และเลิกออกจากธุรกิจไป รวมทั้งจะทำให้การดำเนินธุรกิจรับจัดเก็บและการกระจายสินค้าดำเนินการได้ยากมากขึ้นและมีกำไรน้อยลงเนื่องจากเกิดการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ตามลำดับ ขณะที่เมื่อสอบถามผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 41.5) ของไทยยังไม่แน่ใจว่าถ้ามีการเปิดเสรีการค้าในกลุ่มดังกล่าวจริงแล้ว พวกตนจะเข้าไปดำเนินธุรกิจรับจัดเก็บและกระจายสินค้าในตลาดต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นหรือไม่ และผู้ให้บริการคลังสินค้าอีกส่วนหนึ่ง (ร้อยละ 32.1) คิดว่าถ้ามีการเปิดเสรีการค้าดังกล่าวก็จะขยายธุรกิจไปลงทุนในประเทศคู่ค้า ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.1) ค่อนข้างเห็นด้วยว่าการเปิดเสรีการค้าบริการสาขาการจัดเก็บและการกระจายสินค้าจะส่งผลทางบวกต่อตัวของผู้ให้บริการเอง เพราะปัจจุบันแม้ว่าจะยังไม่เปิดเสรี

การค้าบริการ ก็มีผู้ให้บริการจากต่างประเทศเข้ามาจำนวนมากอยู่แล้ว แต่ถ้าเปิดเสรีการค้าบริการจริง ก็จะเป็นโอกาสให้ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทย อาทิ ซีเมนต์ไทยโลจิสติกส์ เป็นต้น ได้ไปลงทุนในตลาดของประเทศคู่เจรจาได้

5.3 การประเมินผลประโยชน์และความพร้อมของผู้ให้บริการจัดเก็บสินค้าและกระจายสินค้าของไทยที่มีต่อการเปิดเสรีการค้าบริการ

เมื่อศึกษาผลประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับ เมื่อมีการเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มการให้บริการจัดเก็บและการกระจายสินค้าระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้า ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่คิดว่าประเทศไทยได้รับประโยชน์น้อยกว่าต้นทุนที่เสียไป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการเปิดเสรีในกลุ่มนี้ ประเทศไทยจะเสียเปรียบประเทศคู่เจรจา ซึ่งประเทศส่วนใหญ่มักจะขอเปิดเสรีการค้าในด้านนี้จะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว

ขณะที่ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยอีกส่วนหนึ่ง เห็นว่าการเปิดเสรีการค้าบริการโลจิสติกส์นั้น ประเทศไทยได้รับประโยชน์คุ้มค่ามากกว่าต้นทุนที่เสียไป เนื่องจากกลุ่มนี้เห็นว่าปัจจุบันแม้ว่าไทยจะยังไม่เปิดเสรีก็เสมือนว่าได้เปิดเสรีแล้ว ซึ่งมีผู้ให้บริการจากต่างชาติเข้ามาเป็นจำนวนมาก อาทิ Exel, UPS, TNT Logistics และ Schenker เป็นต้น ถ้าจะเปิดเสรีจริงก็คงจะไม่กระทบมากไปกว่านี้แต่ประโยชน์ที่จะได้รับคือการเข้าไปลงทุนในประเทศคู่ค้า ที่ขณะนี้ผู้ให้บริการของไทยยังไม่มีโอกาสได้เข้าไปทำตลาด การเปิดเสรีอาจจะเป็นช่องทางหนึ่งที่จะลดอุปสรรคทางการค้าและการเข้าตลาดได้ การศึกษาพบว่าเมื่อมีการเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มดังกล่าวแล้วจะสร้างประโยชน์ให้กับสินค้าที่มีการนำเข้าและส่งออกมาขึ้น และจะไม่ใช่ว่า

สาเหตุหลักที่ทำให้มูลค่าการนำเข้าและการส่งออกเพิ่มมากขึ้นโดยตรง เนื่องจากในปัจจุบันนี้ ผู้นำเข้าและผู้ส่งออกส่วนใหญ่ก็ได้ใช้ผู้ให้บริการบริหารจัดการขนส่งสินค้าข้ามชาติอยู่แล้ว อาทิ Fedex, UPS, TNT หรือ LINFOX เป็นต้น

ผู้ให้บริการคลังสินค้าส่วนใหญ่ของไทยเห็นด้วยและสนับสนุนให้มีการเจรจาเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีหรือมีการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจในกลุ่มการให้บริการคลังสินค้า เนื่องจากการเปิดเสรีการค้าดังกล่าวจะทำให้ตลาดการให้บริการมีการขยายตัวและผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยก็สามารถเรียนรู้เทคนิคและเทคโนโลยีจากผู้ให้บริการจากต่างชาติเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้ แม้ว่าจะไม่มีการเปิดเสรีในกลุ่มดังกล่าวแต่ก็มีผู้ให้บริการชั้นนำจากต่างชาติเข้ามาเปิดให้บริการในประเทศไทยหลายรายอยู่แล้วซึ่งในอุตสาหกรรมนี้ ปัจจุบันก็มีการแข่งขันรุนแรงอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามผู้ให้บริการคลังสินค้าอีกส่วนหนึ่งไม่สนับสนุนให้มีการเปิดเสรีการค้าในกลุ่มนี้ เนื่องจากกลัวผลกระทบในด้านลบกับการดำเนินธุรกิจและคิดว่าผู้ให้บริการของไทยเองก็ยังไม่พร้อมที่จะเปิดเสรีการค้าบริการในขณะนี้

บทสรุป

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาโดยรวมพบว่า อุตสาหกรรมการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าของไทยมีขนาดใหญ่และเป็นที่สนใจของผู้ให้บริการคลังสินค้าจากต่างประเทศ ลักษณะของอุตสาหกรรมจะประกอบด้วยผู้ให้บริการที่มีขนาดเล็ก (Fragmented Industry) ซึ่งจะมีการรวมตัวกันอย่างหลวม ๆ ทั้งนี้ถ้ามีการเปิดเสรีการค้าบริการ ผู้ให้บริการขนาดใหญ่ค่อนข้างจะมีศักยภาพและมีขีดความสามารถในการแข่งขันเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการจากต่างชาติ และ

เมื่อพิจารณาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยเมื่อเทียบกับผู้ให้บริการคลังสินค้าจากต่างประเทศพบว่าผู้ประกอบการของไทยจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์ค่อนข้างดี เนื่องจากผู้ให้บริการเหล่านี้ถือว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องใกล้ตัวที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินธุรกิจ ประกอบกับมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือสมาคมซึ่งจะมีการจัดฝึกอบรมและถ่ายทอดข้อมูลและความรู้ให้กับสมาชิกในกลุ่มอยู่เสมอ

อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการคลังสินค้าของไทยก็มีจุดอ่อนหลายประการ อาทิ ยังขาดความสามารถในการเข้าถึงตลาดเป้าหมาย ขาดวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจ และการมีวัฒนธรรมองค์กรที่ไม่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจระดับโลก เป็นต้น ประเด็นดังกล่าวข้างต้นถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการเปิดเสรีการค้าบริการของผู้ให้บริการในกลุ่มนี้ เนื่องจากผู้ให้บริการไม่เพียงแต่จะต้องรักษาตลาดในประเทศเท่านั้น แต่ต้องหาโอกาสที่จะขยายตลาดไปยังประเทศคู่ค้าอีกด้วย ดังนั้น ผู้บริหารของบริษัทที่ให้บริการคลังสินค้าของไทยจึงต้องมีความวิสัยทัศน์ที่จะพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและของประเทศที่จะเข้าไปลงทุน รวมทั้งปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจใหม่ ๆ

เมื่อพิจารณาประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับกับผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยเมื่อมีการเปิดการค้าเสรีกลุ่มนี้พบว่าเกิดประโยชน์กับผู้ให้บริการของไทย เนื่องจากจะมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม หรือผู้ให้บริการจากต่างชาติมักจะมีศักยภาพในการรับงานใหญ่ซึ่งผู้ให้บริการของไทยขนาดกลางและขนาดย่อมก็อาจจะรับช่วงงานต่อเป็นต้น ทั้งนี้ผู้ให้บริการของไทยก็ต้องยกระดับ

คุณภาพในการให้บริการให้ได้ตามมาตรฐานสากล
อย่างไรก็ตามการเปิดเสรีการค้าบริการดังกล่าวอาจ
จะส่งผลกระทบต่อด้านลบกับผู้ให้บริการคลังสินค้าของ
ไทย เนื่องจากมีเงินทุนและระบบการบริหารจัดการ
ที่ดีกว่า ขณะที่ ปัจจุบันไม่ว่าจะเปิดหรือไม่เปิดเสรี
การค้าบริการสาขาการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้าก็
ไม่มีความแตกต่างเพราะปัจจุบันก็มีผู้ให้บริการจาก
ต่างชาติเข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศไทยอยู่หลายรายอยู่
แล้ว โดยผลประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะได้
รับกับผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยเมื่อเปิดเสรี
การค้าบริการจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์และเงื่อนไขใน
การเจรจาตกลง

เมื่อพิจารณาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
พบว่า การเปิดเสรีการค้าบริการจะส่งผลกระทบต่อด้าน
บวกต่อผู้ใช้บริการการจัดเก็บสินค้าและคลังสินค้า
ของไทย อาทิ จะทำให้มีต้นทุนการนำเข้าสินค้าและ
บริการจากประเทศคู่ค้าได้ถูกลง และทำให้สินค้า
ของไทยมีศักยภาพและความสามารถในการส่งออก
ไปยังตลาดประเทศที่สามได้ดียิ่งขึ้นเนื่องจากต้นทุน
การให้บริการถูกลงและทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้า
ของไทยลดต่ำลง เนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบนำเข้าต่ำ
ลง ตามลำดับ อย่างไรก็ตามการเปิดเสรีการค้า
บริการนี้ก็อาจจะส่งผลกระทบในทางลบหลาย
ประการกับผู้ให้บริการ อาทิ จะทำให้การดำเนิน
ธุรกิจบริหารจัดการขนส่งสินค้ายากมากขึ้นและมีกำไร
น้อยลงเนื่องจากการแข่งขันที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น
และผู้ให้บริการของไทยไม่สามารถแข่งขันได้และ
ออกจากธุรกิจไป ตามลำดับ เมื่อสอบถามผู้ให้
บริการของไทยส่วนใหญ่รู้สึกเฉย ๆ หรือไม่มีความ
เห็นกับการเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มดังกล่าวนี้

ผู้ให้บริการคลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่ไม่
ค่อยสนใจหรือรู้สึกเฉย ๆ ต่อการเปิดเสรีการค้า

บริการในกลุ่มนี้ เนื่องจากส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจุบัน
แม้ว่าไม่มีการเปิดเสรีในกลุ่มดังกล่าวแต่ก็มีผู้ให้
บริการชั้นนำจากต่างชาติเข้ามาเปิดให้บริการใน
ประเทศไทยอยู่แล้วซึ่งในอุตสาหกรรมนี้ปัจจุบันก็มี
การแข่งขันรุนแรงอยู่แล้ว อีกทั้งการเปิดเสรีการค้า
ดังกล่าวจะทำให้ตลาดการให้บริการมีการเติบโต
และขยายตัว อีกทั้งผู้ให้บริการของไทยก็สามารถ
เรียนรู้เทคนิคและเทคโนโลยีจากผู้ให้บริการจาก
ต่างชาติเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามก็ควรพิจารณา
ผลกระทบในด้านลบกับการดำเนินธุรกิจและหา
มาตรการเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรี และ
คิดว่าผู้ให้บริการของไทยเองก็ยังไม่พร้อมที่จะเปิด
เสรีการค้าบริการในขณะนี้

ผลการศึกษานำไปมาข้อสรุปได้ว่าผู้ให้
บริการคลังสินค้าของไทยส่วนใหญ่มีขนาดกลางและ
ขนาดย่อมที่ยังขาดความพร้อมในหลายเรื่องและมี
ขีดความสามารถในการแข่งขันเมื่อเทียบกับผู้ให้
บริการคลังสินค้าจากต่างประเทศ โดยเฉพาะใน
ประเทศที่พัฒนาแล้วจะอยู่ในสเกลระดับ 2-3
(จากสเกลระดับ 1-10) ส่วนผู้ให้บริการคลังสินค้า
ของไทยที่มีขนาดใหญ่ซึ่งก็มีอยู่น้อยราย (อาทิ
ซีเมนต์ไทยโลจิสติกส์ เป็นต้น) จะมีขีดความ
สามารถในการแข่งขันโดยเฉลี่ยในสเกลระดับ 5-6
ส่วนประเด็นความพร้อมสำหรับการเปิดเสรีการค้า
บริการนั้นพบว่ามากกว่าร้อยละ 80 ยังขาดความ
พร้อมและไม่ทราบถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
จากการเปิดเสรีการค้าบริการในกลุ่มนี้ โดยเฉพาะ
หน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแลรวมทั้งองค์กรคลังสินค้า
กระทรวงพาณิชย์ที่ขาดข้อมูลและขาดการตอบ
สนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและประเทศ
รวมทั้งยังไม่มีเตรียมการหรือศึกษามาตรการเพื่อ
รองรับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปิดเสรี

การค้าบริการนี้ เมื่อพิจารณากรอบเวลาที่คาดว่าจะใช้เพื่อการเปิดเสรีการค้าในสาขานี้ควรจะพิจารณาแยกเป็นประเภทของการให้บริการ (อาทิ คลังสาธารณะและคลังสินค้าเอกชน) และขนาดของผู้ให้บริการ (อาทิ ผู้ให้บริการขนาดกลางและขนาดย่อม และขนาดใหญ่) ซึ่งผู้ให้บริการคลังสินค้าขนาดใหญ่จะมีความพร้อมและมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่ดี แต่ผู้ให้บริการคลังสินค้าขนาดกลางและขนาดย่อมยังมีความพร้อมและมีขีดความสามารถในการแข่งขัน

บรรณานุกรม

- ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์และพิทักษ์พงศ์ ญลวยศรี. (2550). การศึกษาความพร้อมและการปรับตัวของสาขาบริการโลจิสติกส์ของไทยที่มีต่อการเปิดเสรีการค้าบริการโลจิสติกส์ สำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์ การศึกษาความพร้อมและการปรับตัวของสาขาบริการโลจิสติกส์ของไทยที่มีต่อการเปิดเสรีการค้าบริการโลจิสติกส์ วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ปีที่ 29 ฉบับที่ 3 ปี 2551.
- สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2546). *โครงการศึกษาการ*

พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กรุงเทพฯ.

- Neven, D.I. (2000). Evaluating the Effects of Non tariff Barriers: the Economic Analysis of Protection in WTO Disputes.
- Panagariya (eds). *New Dimensions in Regional Integration*, Centre for Economic Policy Research, Cambridge University Press, Cambridge.
- Phillip D. Adams, Mark Horridge, R. Parmentor & Xiao-Guang Zhang. (1998). Long-Run Effects on China of APEC Trade Liberalisation.
- Sekaran, U., 2000, "Research Methods for Business", 3 edn., John Wiley & Sons, Inc. USA.
- WTO, Logistics Services: Communication from Australia; Hong Kong, China; Liechtenstein; Mauritius; New Zealand; Nicaragua; Switzerland; and the Separate Customs Territory of Taiwan, Penghu, Kinmen and Matsu, Council for Trade in Services, Special Session, TN/S/W/20, June 25, 2004.